Dosarul nr.3-2504/2022
2-22143889-12-3-03102022-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

17.04.2024 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Maria Meșter,

examinând în ședința de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantului ***** împotriva Consiliului pentru egalitate privind anularea actului administrativ individual defavorabil și a deciziei adoptate în procedura prealabilă, obligarea examinării în fond a plângerii,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantul – *****, la data de 03.10.2022 s-a adresat în Judecătoria Chişinău sediul Râșcani cu acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității(în continuare, CPEDAE) privind anularea deciziei din 22.08.2022 în cauza ***** emisă de către CPEDAE cu obligarea examinării plângerii din 04.07.2022.

În argumentarea acțiunii, reclamantul a indicat că, CPEDAE examinând materialele cauzei ***** la data de 22 august 2022 a dispus că plângerea cu privire la faptele de discriminare se declară inadmisibilă. Consideră că, prin această decizie nu a îndeplinit obligațiile în mod corespunzător, nu a avut rol activ și nu a luat măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, când de facto au fost prezentate dovezi concrete care dovedește discriminare directă între condamnați cu același statut, prin utilizarea sintagmei neprevăzute în legislația Republicii Moldova: ”susține tradițiile și legile hoțești”.

Menționează reclamantul că, în urma examinări cererii de chemare în judecată privind anularea actului CPEDAE, nu se constituie o imixtiune în activitatea sa, fapt pentru care prin contestație înaintată în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, prin care solicită anularea deciziei din 22 august 2022 pe cauza ***** cu reexaminarea completă din partea CPEDAE a corespunderii standardelor privind nediscriminarea, care este competentă pentru examinarea plângerilor ce constituie discriminare directă, iar, conform Legii nr.LP121/2012 la art.1 alin.(1) stabilește că scopul legii este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferele politică, economică, socială, culturală și altele sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie s-au convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie,

apartenență politică s-au orice alt criteriu simulat.

Indică reclamantul că, conform competenței, la data de 4 iulie 2022 a depus o plângere în adresa CPEDAE cu materialele și probe relevante care confirmă discriminare directă între condamnați cu același statut, a sintagmei neprevăzute în legislația Republicii Moldova *"*susține tradițiile și legile hoțești".

În fapt, explică reclamantul că la data de 28.12.2021, s-a adresat cu o petiție în adresa administrației Penitenciarului**********, în care a solicitată eliberarea caracteristicii personale pe toată perioade de detenție.

Conform extrasului din procesul-verbal ***** din 31.01.2022, în cadrul comisiei Penitenciarului**********, a fost aprobat raport de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul lui *****, în concluzie acesta nu a realizat programul individual a executării a pedepsei, are un comportament pozitiv.

Astfel, conform raportatului de evaluare anexat la materiale, este indicat în rubrica respectarea regimului de detenție și asupra legate de siguranță, semnat de către ofițerul principal SSRP inspector superior ***** din cadrul Penitenciarului***** ***** la data de 27.01.2022, se atestă că are un comportamentul neadecvat, în timpul detenției a încălcat regimul de detenție, păstrarea și folosire de obiecte interzise etc. Relații favorabile cu alți condamnați. Condamnatul susține tradițiile și legile hoțești. La moment dispune de comportament satisfăcător în raport cu personalul penitenciar. De sancțiuni disciplinare active la moment nu dispune, ultima fiind aplicată la data de 23.03.2020.

Mai explică că, în raportul de evaluare din 31.01.2022, în rubrica evaluarea psihologică**,** SRS inspectorul superior de justiție, *****, din cadrul Penitenciarului***** *****, este indicat, că privind evaluarea în dinamică a deținutului se poate evidenția următoarele progrese: la activități psihologice a participat este orientat spre acord social, situația de risc pot apărea în urma unor restricții s-au limitări (frustrare/anxietate) la moment se poate caracteriza cu comportament adecvat, tulburări de personalitate nu se atestă.

Nefiind de acord cu decizia luată, la data de 08.02.2022, a fost depusă contestație în adresa Administrației Naționale a Penitenciarelor RM, Ministerului Justiției RM, în care a fost solicitat: anularea parțială a actului procedural emis la 31.01.2022, privind aprobarea raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul lui *****, reexaminarea și corectarea acestui act procedural cu excluderea probelor false și neveridice, care nici de cum nu au fost confirmate cu acte corespunzătoare prin vreun document oficial din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridității ei.

La data de 07.03.2022, de către administrația Penitenciarului**********, a fost dat un răspuns înregistrat cu*****, referitor la solicitarea expusă în petiție, prin care comunică, că în urma a examinării cererii cu nr.***** din 28.12.2021 la comisia penitenciară din 31.01.2022 prin care s-a solicitat eliberarea caracteristicii personale pe toată perioada detenții, a fost întocmit și aprobat de către membrii comisiei penitenciare raport de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, concluzionând faptul, că reclamantul nu a realizat programul individual de executare a pedepsei.

Invocă că, potrivit pct.2 al Regulamentului cu privire la întocmirea raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, aprobat prin ordinul ANP ********** din 31.05.2021 „raportul de evaluare reprezintă actul întocmit de către personalul instituției penitenciare în privința condamnatului supus evaluării și care cuprinde criterii de evaluare menite să reflecteze comportamentul condamnatului pe perioada executării pedepsei penale privative de libertate".

La data de 08.02.2022, în adresa administrația Penitenciarului***** *****, a depus o petiție înregistrat cu **********, în care s-a solicitat un răspuns, cu referire la faptul dacă în dosarul personal aflat în ********** se regăsesc careva acte ori documente, sentințe de condamnare ale instanțelor naționale sau internaționale, în care a fost recunoscut vinovat și tras la răspundere în baza art.284 Cod penal - crearea sau conducerea unei organizații criminale; în baza art.285 Cod penal - dezordine în masă; în baza art.286 Cod penal - acțiune care dezorganizează activitatea penitenciară, începând din 30.03.2005 până în prezent, se regăsesc careva acte, ori cereri, petiții, sesizări, adresate către instituțiile penitenciare ale RM de recunoaștere că, *****, susține careva tradiții și careva legi hoțești. La fel, dacă în dosarul personal aflat în ********** din 30.05.2005 până în prezent, se regăsesc careva acte, ori cereri/petiții/sesizări, adresate către instituțiile penitenciare ale RM, în baza art.206 CERM, adică asigurarea securității personale a condamnaților.

La data de 28.02.2022, administrația penitenciarului**********, a dat răspuns înregistrat cu nr.***** prin care comunică că, careva sentințe de condamnare /recunoaște vinovăției reclamantului de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.284, 285, 286 Cod penal, cereri adresate către instituțiile penitenciare, unde să fie indicat că reclamantul susține careva tradiții sau careva legi hoțești, s-au cereri privind aplicarea art.206 Cod de executare nu sunt anexate la dosarul personal al reclamantului.

Astfel, la data de 06.05.2022, a mai fost aprobat un nou raport de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul lui *****, născut la *****.

Conform extrasului din procesul-verbal*****, în cadrul comisiei Penitenciarului***** *****, a fost aprobat raport de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul lui *****, în concluzie, se atestă că acesta a realizat programul individual a executării a pedepsei, are un comportament pozitiv.

Astfel, conform raportorului de evaluare anexate la materiale, este indicat în rubrica: Respectarea regimului de detenție și legat de siguranța, semnat de către ofițerul principal, ***** din cadrul Penitenciarului***** ***** la data de 06.05.2022, care a indicat că, condamnatul anterior a încălcat regimul de detenție, însă la moment nu dispune de careva abateri disciplinare active, față de personalul penitenciarului are un comportament adecvat, nu amenință și nu înjură colaboratorii. Nu prezintă interes față de jocurile de hazard, s-au consumul de băuturi alcoolice ori alte substanțe narcotice, careva cazuri de autoagresie nu a fost înregistrate. Pe perioada ispășirii pedepsei nu a săvârșit o altă infracțiune s-au careva tentative de evadare. La moment susține legile și tradițiile hoțești.

Mai mult, în raportul de evaluare din 06.05.2022, în rubrica evaluarea psihologică, inspectorul superior de justiție, *****, din cadrul Penitenciarului**********, este indicat, privind evaluarea psihică în dinamică a comportamentului și a sferei psihoemoționale se poate observa progrese, stabil emoțional, comportament adecvat.

Indică reclamantul, că nu este de acord cu concluzia comisiei din cadrul Penitenciarului**********, la emiterea rapoartele de evaluare, adoptate pe caz din motiv că, nu s-au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar concluzia comisiei a fost adoptată în contradicție cu circumstanțele cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept cu apreciere greșită care a adus la discriminare directă. Nu este clar, în baza căror adeverințe, căror legi, căror documente, cărui ordin și regulamente, ofițerul principal, ***** și ***** al Penitenciarului **********, au indicat că ***** „susține tradițiile si legile hoțești”.

Susține reclamatul că, prin ordinului ********** din 21.05.2021 emis de către ANP al MJ al RM, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la întocmirea raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, prevede următoarele la capitolul II pct.14 criteriile generale care se cuprind în raportul de evaluare: c) respectarea regimului de detenție și aspectele legate de siguranță - se indică: dacă condamnatul susține subcultura criminală și/sau încurajează/îndeamnă alte persoane deținute la susținerea ei; alte informații relevante pentru aprecierea unei concluzii obiective (responsabil de completarea rubricii este ofițerul din cadru subdiviziunii de siguranță și regim penitenciar).

Așadar, cum se vede că, în rapoartele de evaluare, emise de către comisia Penitenciarului********** din 31.01.2022 și 06.05.2022, criteriile generale prevăd posibilitatea unei evaluări în care se indică că dacă condamnatul susține subcultura criminală și/sau încurajează/îndeamnă alte persoane deținute la susținerea ei, dar nici de cum susținerea tradițiilor și legilor hoțești.

Indică că, conform referatului științific al Universități de stat din Moldova, facultatea de drept, departamentul drept penal din 2017, cu privire la subcultura criminală" este foarte clar explicat în ce cauze poate fi determinarea formării și eficacității subculturii criminale, fiind necesară prezența următoarelor criterii: 1) semnele ce caracterizează relațiile dintre grupuri și ierarhia din grupă; 2) semnele ce caracterizează atitudinea față de cei cu posibilități mai mici, castele de jos „obijduiții"; 3) semnele caracteristice atitudinii fată de regim și lucru educativ în penitenciare; 4) semnele ce caracterizează metodele de petrecere a timpului liber; 5) semnele ce caracterizează modalitățile de comunicare.

În fapt se specifică că, prin răspunsurile anexate la dosarul personal ***** din 24.02.2020, ***** din 06.10.2020 și ***** din 13.04.2021, este indicat, că reclamantul nu prezintă nici un pericol iminent pentru alți deținuți, colaboratorii penitenciarului sau pentru alte persoane. Prin răspunsul *****din 19.01.2022, emis de către administrația Penitenciarului**********, se confirmă faptul că, pe parcursul executării pedepsei alte sentințe prin care să fie recunoscut vinovat reclamantul de săvârșirea careva infracțiuni penale după data de 08.12.2005 până în prezent, nu sunt.

La fel, având în vedere cele menționate supra, consideră că comisia din cadrul directorului-adjunct, comisar-șef de justiție, *****, al Penitenciarului***** *****, nu a avut un rol activ la examinarea dosarului personal și nu a luat toate măsurile necesare pentru a stabili adevărul sau pentru, cel puțin, a colecta probe suplimentare.

În concluzia celor menționate, consideră că deciziile emise de către comisia penitenciară prin emiterea hotărârii comisiei Penitenciarului**********, din 31.01.2022 și 06.05.2022 în privința petiționarului *****,, născut la *****, prin care s-a introdus sintagma *„susține tradițiile și legile hoțești",* ca fiind neîntemeiată, nefondată și discrimatorie, iar examinarea cererii prealabilă în ordinea controlului ierarhic superior a fost părtinitoare și unilaterală, care de facto a rămas fără examinare.

Menționează reclamantul, că hotărârea comisiei trebuie să fie legală și întemeiată. Comisia își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit pe probele cercetate. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, a fi verificate circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea comisiei penitenciară, precum și cele care nu au fost

stabilite și este obligată să verifice a întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în plângerea înaintată.

Mai specifică reclamantul că, potrivit jurisprudenței CEDO, unde s-a statuat că autoritățile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite și nefondate pentru a înceta investigația sau să le pună la baza deciziile lor și să întreprindă toți pașii rezonabile și disponibile conform legii pentru a asigura probe cu privire la incident *a se vedea* Gurgurov împotriva Republicii Moldova*,* cererea ***** hotărârea din 16 septembrie 2009). Aceasta înseamnă că autoritățile, mereu, urmează să întreprindă măsuri pentru a constata ce s-a întâmplat în fapt și nu ar trebui să se bazeze pe concluzii pripite și nefondate în adoptarea deciziilor sale în vederea încetării investigațiilor (a se vedea, Assenov și alții împotriva Bulgariei*,* hotărârea din 28 octombrie 1998, *Reports* 1998-V11I, § 103).

La fel, mai susține că, autoritățile trebuie să efectueze toate măsurile rezonabile și disponibile pentru a obține dovezi cu privire la evenimente, inclusiv*, inter alia,* (a se vedea, Tanrikulu împotriva Turcia*,* [GC], nr. 23763/94, ECHR 1999-IV și GUI împotriva Turcia*,* nr. 22676/93, 14 decembrie 2000). Orice deficiență a investigației care subminează capacitatea de a stabili toate circumstanțele cauzei și persoanele responsabile, riscă să nu corespundă acestui standard. Același standard este aplicabil inclusiv în cazul judecătorilor care acționează cu titlu oficial reprezentând puterea judecătorească ca una din cele trei puteri în stat.

Finalmente, Conform Constituției Republicii Moldova din 29.07.1994, se prevede expres la art.21 „Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale”, având ca premisă scopul consiliului european definit în esență în însăți preambulul CEDO, unde unul dintre mijloacele pentru a atinge asemenea scopuri este apărarea și dezvoltarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, recunoașterea și aplicarea universală și efectivă a drepturilor și libertăților fundamentale, care constituie temei însăși a justiției și a păcii în lume, conducându-se de prevederile art.art.1, 17 din CEDO în acord cu care „înaltele părți contractate recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții. Nici-o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca autorizând un act ce urmărește distrugerea drepturilor s-au libertăților recunoscute de prezenta convenție, s-au de a aduce limitări acestor drepturi și libertăți, decât cele prevăzute de această convenție.

Reieșind din cumulul probelor administrate, comisia penitenciară nu a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea comisiei Penitenciarului***** *****, emisă la data 31.01.2022 și 06.05.2022 în privința *****, născut la *****, prin care au fost introduse date neveridice și anume sintagmei ”susține tradiții și legi hoțești”, ca fiind una ilegală din motiv că această concluzie este pripită și nefondată care aduce și la discriminarea directă din următoarele considerente: apropo, condamnatul în scris a dat acordul ca să fie prezentat copia raportului de evaluare, care conține datele lui cu caracter personal.

Deci, conform raportului de evaluare unui alt deținut din penitenciarul**********, la data de 01.04.2022, este indicat în rubrica respectarea regimului de detenție și asupra legate de siguranță, că pe perioada detenției în penitenciar condamnatul s-a caracterizat din punct de vedere pozitiv, nu a încălcat regimul de detenție, față administrație a penitenciarului manifestă un comportament respectuos, nu a fost înregistrate cazuri de consum de băuturi alcoolice, jocuri de hazard, sau de autoagresări, nu se conduce de legile și tradițiile hoțești. Pe perioada detenției nu a comis careva infracțiuni sau evadări din alte instituții.

Mai mult, în raportul de evaluare din 01.04.2022, în rubrica evaluarea psihologică, este indicat, că privind evaluarea psihologică a deținutului se pot observa progrese comportamentale, interes pentru realizarea planului de resocializare, a solicitat și a participat la activități psiho-diagnostice, comportamentul adecvat în relații interpersonale nu întimpină greutăți.

Menționează reclamantul că, la data de 04.02.2022, s-a adresat cu o petiție în adresa administrației Penitenciarului**********, înregistrată cu ***** în care a solicitat să fie audiat de către psihologul Penitenciarului**********, cu problema petrecută din data de 31.01.2022.

La data de 09.02.2022, petiționarul a fost audiat de către psihologul Penitenciarului**********, iar conform procesului-verbal este indicat, că condamnatul a primit recomandările necesare privind diminuarea fonului emoțional negativ care a avut stări stresante în urma caracteristicii efectuate de către serviciul regim și solicită explicații clare de ce a fost caracterizat neadecvat ulterior i sa oferit suport psihologic în soluționarea situației de neliniște apărute.

Reclamantul mai face referire și la Constituția Republicii Moldova: art.16 alin.(2), care prevede că, toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere s-au de origine socială; art.24 alin.(2) - Nimeni nu va fi supus torturii, nici pedepse s-au tratamente crude, inumane ori degradante.

Invocă că, Legea cu privire la asigurarea egalității nr.LP121/2012, la art.1 alin.(1) stabilește că scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferele politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie s-au convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică s-au orice alt criteriu similar; art.2 oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege s-au pe criterii presupuse art.3 stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat.

Astfel, prin recomandarea ***** a comitetului de miniștri către statele membre referitor la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, regula 20 nu va trebui să existe discriminare în impunerea și executarea sancțiunilor sau măsurilor aplicate în comunitate pentru motive de rasă, de culoare, de origine etnică, de naționalitate, de sex, de limbă, de religie, de opinie politică sau orice altă opinie, de situație economică, socială sau altă situație, de condiția fizică sau mentală.

Declarația universală ***** a drepturilor omului, art.5: Nimeni nu poate fi supus torturii sau unor tratamente crude, inumane sau degradante; art.7: Toți oamenii sunt egali în fața legii și au dreptul fără deosebire la o protecție egală a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar încălca prezenta declarație și împotriva oricărei provocări la o astfel de discriminare.

Remarcă reclamantul că, potrivit Codul de executare al Republicii Moldova *****, la art.3: Modul și condițiile de punere în executare a documentelor executorii se extind asupra persoanelor cu funcție de răspundere, persoanelor fizice, țară deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere s-au de origine socială, și asupra persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare; art.167: Executarea hotărârilor cu caracter penal se efectuează în baza principiilor legalității, democratismului umanismului, respectării drepturilor, libertăților și

demnității umane, egalității condamnaților în fața legii, diferențierii, individualizării și planificării executării pedepselor penale, aplicării raționale a mijloacelor de corijare a condamnaților și stimulării comportamentului respectuos față de lege; art.167[2] în timpul executării pedepselor este interzisă orice formă de discriminare pe criteriile prevăzute la art.3 din prezentul cod, precum și pe motiv de vârstă, dizabilitate, boală cronică contagioasă sau necontagioasă, infecție HIV/SIDA; art.173 alin.(4) Executării a pedepsei închisorii și detențiunii pe viață se asigură de către penitenciare.

Reclamantul menționează și Legea nr.LP300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, art.9 alin.(1), care prevede că administrația națională a penitenciarelor este autoritatea administrativă subordonată ministerului justiției, care exercită atribuțiile și implementează politica statului în domeniul punerii în executare a pedepselor penale privative de libertate, a măsurii preventive sub forma arestului preventiv, a sancțiunii arestului

Conform hotărârii *****cu privire la aprobarea statutului executării pedepsei de către condamnați, pct.1 Statutul executării pedepsei de către condamnați (în continuare - *Statut)* reglementează temeiul, condițiile și procedura punerii în executare de către administrația penitenciară și executării de către condamnați a pedepselor penale privative de libertate - închisoarea și detențiunea pe viață pct.80 relațiile dintre deținuți și personalul penitenciar sunt determinate de scopurile detenției și se întemeiază pe principiile respectului reciproc, nediscriminării, interzicerii supunerii persoanei la tortură, tratamente inumane s-au degradante ori la alte rele tratamente umanismului, democrației și respectării stricte a legislației; pct.82 Personalul penitenciar este obligat să dea dovadă de politețe și cultură în relațiile cu deținuții; pct.446 comisia penitenciarului este un organ colegial prezidat de șeful penitenciarului. Componența nominală a comisiei, la propunerea șefului penitenciarului și a organului care deleagă membrul comisiei, se aprobă de către directorul administrației naționale a penitenciarelor; pct.447 în componența comisiei se includ reprezentanți ai serviciilor de securitate, regim și supraveghere, juridic, evidență specială, educație, psihologic, asistență socială, probațiune penitenciară, medical și de producere ale penitenciarului, precum și reprezentanți ai autorităților administrației publice locale, autorității de tutelă și curatela din localitatea dislocării penitenciarului și ai asociațiilor obștești.

Astfel, din materialele prezentate consiliului, trebuie să se stabilească și să se pronunțe asupra existenței faptei de discriminare. Deci, luând în considerație că pârâtul se bazează pe niște presupusuri nejustificate, neîntemeiate, ilegale și contrare, a făcut o discriminare directă între deținuți cu același statut. Or, lui *****, îi sunt încriminate doar niște presupuneri, și luând în considerație că altui deținut sintagma „susține tradițiile și legile hoțești” sunt excluse.

Așadar, Consiliul poate să examineze în fond doar acele fapte care pot fi încadrate într-o formă de discriminare, prevăzută de art.2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.LP121/2012 și care corespund criteriilor de admisibilitate reglementate la pct.42 din regulamentul de activitate al consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea nr.LP298/2012. Criteriile interzise de discriminare sunt indicate în art.1 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.LP121/2012, printre care: rasă, culoare, origine etnică, limbă, religie s-au convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică s-au orice alt criteriu similar; art.2 Oferă definiția discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei s-au a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege s-au pe criterii presupuse; discriminare directă - tratarea unei persoane în baza oricăruia dintre criteriile prohibitive în manieră mai puțin favorabilă decât tratarea altei persoane

într-o situație comparabilă art.3 Stabilește că subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; art.6 Orice formă de discriminare este interzisă. Promovarea unei politici sau efectuarea unor acțiuni sau inacțiuni care încalcă egalitatea în drepturi a persoanelor trebuie să fie înlăturat de autoritățile publice competente și sancționată conform legislației. Pentru familiarizarea cu formele de discriminare și criteriile protejate împotriva discriminării.

Având în vedere atât legislația națională (art.15 alin.1 și art.19 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.LP121/2012), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza *D.H. și alții împotriva Republicii Cehe,* pct.82-84, pct.177 cauza, *Chassagnou și alții împotriva Franței* (MC), 1999, pct.91-92 și *Timishev împotriva Rusia,* pct.57) prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționarul prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu. Prin urmare, pentru a considera că prezumția discriminării directe a fost instituită, faptele deplânse trebuie să caracterizeze cumulativ următoarele elemente: a) existența unui tratament mai puțin favorabil *(excludere, deosebire, restricție etc.);* b) în exercitarea unui drept recunoscut de lege; c) aplicat persoanelor care se află în situație analogică; d)în baza unui criteriu protejat.

În conformitate cu art.15 alin.(1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.LP121/2012, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanei/instituții despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie. Consiliul urmează să aprecieze existența justificării obiective și rezonabile a tratamentului diferențiat instituit și legătura de cauzalitate dintre acesta și criteriul invocat.

Mai mult, potrivit art.12 alin. (1) din Legea nr.LP121/2012, consiliul este competent să examineze corespunderea legislației în vigoare cu standardele privind nediscriminarea: să inițieze propuneri de modificare a legislației în vigoare în domeniul prevenirii și combaterii discriminării; să adopte avize consultative cu privire la conformitatea proiectelor de acte normative cu legislația în domeniul prevenirii și combaterii discriminării; să monitorizeze modul de implementare a legislației în domeniu; să colecteze informații despre dimensiunile, starea și tendințele fenomenului discriminării la nivel național și să elaboreze studii și rapoarte; să remită autorităților publice propuneri de ordin general referitoare la prevenirea și combaterea discriminării și ameliorarea comportamentului față de persoanele ce cad sub incidența prezentei legi; să contribuie la sensibilizarea și conștientizarea societății în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare în contextul valorilor democratice; să conlucreze cu organismele internaționale cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii discriminării; să examineze plângerile persoanelor care se consideră a fi victime ale discriminării; să intervină pe lingă organele corespunzătoare cu demersuri de intentare a proceselor disciplinare în privința persoanelor cu funcții de răspundere care au comis în activitatea lor fapte discriminatorii; să constate contravențiile cu elemente discriminatorii în conformitate cu prevederile codului contravențional ; să sesizeze organele de urmărire penală în cazul săvârșirii unor fapte discriminatorii ce întrunesc elemente ale infracțiunii; să contribuie la soluționarea amiabilă a condițiilor apărute în urma săvârșirii faptelor discriminatorii prin concilierea părților și căutarea unei soluții reciproc acceptabile.

Deci, încălcările aduse se bazează pe discriminare directă între deținuți cu același statut de pedeapsă *(condamnați la detențiune pe viață).*

Conform Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale la art.14 se prevede că exercitarea drepturilor și libertăților trebuie să fie asigurată

fără nici-o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

Astfel, art.14 nu oferă o definiție a ceea ce constituie discriminare directă. Expresia discriminare directă se referă la o diferență de tratament între persoane aflate în situații similare sau aproape similare și se bazează pe o caracteristică s-au o situație identificabilă (Biao împotriva Danemarcei (MC), 2016, pct. 89; Carson și alții împotriva Regatele Unit (MC), 2010, pct. 61; D.H. și alții împotriva Republicii Cehe (MC), 2007, pct. 175; împotriva Regatului Unit (MC), 2008, pct. 60; protejată de art. 14 din Convenție Varnas împotriva Lituaniei, 2013, pct. 106; Hoogendijk împotriva Țărilor de Jos (dec.), 2005). Astfel, această dispoziție impune ca persoanele aflate într-o situație similară să fie tratate la fel.

Reclamantul remarcă că, în Declarația universală a drepturilor omului, în art.5 se stipulează că nimeni nu poate fi supus torturii sau unor tratamente crude, inumane sau degradante. Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice (1966) interzice tortura în temeiul articolului 7, potrivit căruia nimeni nu va fi supus torturii sau unor tratamente crude, inumane sau degradante; Declarația privind protecția tuturor persoanelor supuse torturii și tratamentelor crude, inumane sau degradante adoptată prin Rezoluția Adunării Generale 3452 (XXX) din 9 decembrie 1975 în art.1 oferă torturii o definiție, ulterior preluată de Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamentelor cu cruzime inumane sau degradante în art.1 considerând tortura drept „orice act prin care se provoace unei persoane, cu intenție, dureri sau suferințe puternice, de natură fizică sau psihică, în special cu scopul de a obține, de la această persoană sau de la o persoană terță, informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis sau este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a face presiune asupra unei terțe persoane sau pentru orice alt motiv bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, atunci când asemenea durere sau suferință sunt provocate de către un agent al autorității publice sau ori altă persoană care acționează cu titlu oficial, sau la instigarea sau cu consimțământul expres sau tacit al unor asemenea persoane.”

Conform respectivei rezoluții tortura constituie o formă agravată și deliberată a tratamentului inuman sau degradant de tratament sau a pedepsei crude. Reieșind din aprecierile date de comunitate internațională noțiunea de tortură presupune, câteva elemente: a) provocarea durerilor sau suferințelor fizice sau psihice; b) caracterul intenționat al respectivei provocări

Egalitatea este consacrată de capitolul I, intitulat „Dispoziții generale”, din Titlul II „Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale”, iar plasarea acestui articol în cadrul dispozițiilor generale asigură aplicabilitatea principiului egalității tuturor drepturilor, libertăților și îndatoririle fundamentale din acest titlu. În sensul dispozițiilor constituționale, principiul egalității desemnează drepturile și libertățile egale pentru toți cetățenii, precum și îndatoriri fundamentale egale, indiferent de faptul unde sunt prevăzute în constituția, în legi organice, legi ordinare s-au în alte acte normative. Violarea principiul egalității și nediscriminării are loc atunci când se aplică un tratament diferențiat în cazurile egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau când există o disproporție între scopul urmărit și mijloacele folosite. Art.16, principalul izvor al principiului egalității, este corelat cu alte articole constituționale ale egalității și are trei componente: Respectarea persoanei; Egalitatea; Nediscriminarea.

Spre deosebire de textele internaționale în domeniul drepturilor omului la care Republica Moldova este parte, lista criteriilor interzise de discriminare în textul art.16 alin.(2) este una exhaustivă, lipsind sintagma sau orice alt criteriu. Totuși, în virtutea art.4 al Constituției, care prevede că dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se

aplică în concordanță cu actele internaționale la care Republica Moldova este parte, interdicția discriminării poate fi extinsă la alte împrejurări.

La data de 20 iulie 2022, reclamantul a fost informat de către CPEDAE cu numărul răspunsului *****, înregistrării cauzei *****și cu prelungirea examinării cauzei până la 45 zile.

La 9 septembrie 2022, reclamantul fiind deținut în Penitenciarul********** cu statut de tip închis a fost informat prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție *****, expediată de către CPEDAE, în care a fost răspunsul cu***** din 24 august 22 și decizia din 22 august 2022 pe cauza *****

Ca urmare, la 9 septembrie 2022, reclamantul a expediat în adresa CPEDAE cerere prealabilă împotriva deciziei ***** din 22 august 2022, în care a fost solicitat ca decizia ***** din 22 august 2022, emisă de consiliul, să fie anulată cu dispunerea reexaminări plângerii din 4 iulie 2022, cu inițierea examinării unei noi proceduri organizarea ședințelor în cadrul cărora va fi asigurat dreptul de apărare a poziție petiționarului *****, de a prezenta argumente în susținerea poziție sale, în urma cărora consiliul va putea adopta o decizie legală și întemeiată de constatare a faptelor discriminării directe, comise de administrația penitenciarului***** ***** prin tratament diferențiat.

La 26 septembrie 2022, CPEDAE în răspunsul său cu***** a respins examinarea cererii prealabile, făcând trimitere că, conform pct.65 din regulament de activitate al consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat, aprobat prin Legea nr.LP298/2012, decizia consiliului poate fi contestată în instanța de contencios administrativ.

Potrivit art.163 lit.c) din Codul administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă lege prevede expres adresarea nemijlocită în instanţa de judecată.

Respectiv, cu trimiterea la cadrul normativ menționat supra consiliul nu examinează cererile prealabile în vederea soluționării prejudiciară a litigiilor administrative.

Totodată, având în vedere atât legislația națională(art.15 alin.(1) și art.19 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.LP121/2012), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului(printre multe altele, a se vedea cauza D.H. și alții împotriva Republicii Cehe, pct.82-84, pct.177 cauza Chassagnou și alții împotriva Franței(MC),1999, pct.91-92 și Timishev împotriva Rusia, pct.57 prevede o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume sarcina probei trece la reclamant atunci când petiționarul prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu.

Reclamantul *****, prin înștiințarea depusă, înregistrată cu nr.intrare ***** din 28.11.2022, a solicitat admiterea acțiunii în sensul formulat.

Pârâtul – Consiliul pentru egalitate (anterior, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității), prin referința prezentată instanței, nu a recunoscut acțiunea reclamantului și a solicitat respingerea acesteia, considerând-o neîntemeiată. A invocat următoarele argumente întru respingerea acțiunii: în baza art.225 alin.(2) Cod administrativ, verificarea de către instanţa de judecată a exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică (a) şi-a exercitat dreptul discreționar; (b) a luat în considerare toate faptele relevante; (c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; (d) şi-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege. În conformitate cu prevederile art.16 alin.(1) Cod administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Aliniatul (2) al aceluiași articol stipulează că exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Raportând aceste prevederi la circumstanțele cauzei, Consiliul pentru egalitate solicită instanței de contencios ca verificarea legalității actului administrativ contestat (decizia emisă pe cauza *****) să se limiteze doar la aspectele sus indicate.

În acest sens, Consiliul atrage atenția asupra prevederilor pct.61 din Legea cu privire la activitatea Consiliului***** în care este stipulat că decizia este actul prin care Consiliul pentru egalitate soluționează plângerea şi constată existența sau lipsa faptei discriminatorii.

Astfel, prin decizia pe cauza *****, Consiliul pentru egalitate a constatat că, plângerea reclamantului inadmisibilă, deci a acționat strict în conformitate cu prevederile legale și în limitele competenței.

Cât privește motivele de fapt şi de drept pe care reclamantul își întemeiază acțiunea, pârâtul comunică următoarele. La data de 05 iulie 2022, Consiliul pentru egalitate a înregistrat plângerea depusa de către ***** privind pretinsele fapte discriminatorii, fiind demarată procedura administrativă în cauza *****. Petiționarul în plângere a susținut că a fost discriminat, de către administrația Penitenciarului***** -***** și, în special de către comisia din cadrul penitenciarului comparativ cu alți deținuți cu același statut de pedeapsă. După părerea petiționarului, comisia nominalizată, aprobând Raportul de evaluare a condamnatului nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pentru efectuarea evaluării petiționarului și a folosit sintagma „susține tradițiile și legile hoțești” neprevăzută în legislația națională și nici în calitate de criteriu de evaluare în Regulamentul cu privire la întocmirea Raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului aprobat prin Ordinul ANP ********** din 31.05.2021.

Verificând admisibilitatea plângerii, Consiliul pentru egalitate a constatat că faptele descrise nu permit instituirea prezumției discriminării, în special, petiționarul/reclamantul nu a indicat și nici Consiliul pentru egalitate nu a putut stabili care ar fi criteriul de discriminare care a stat la baza tratamentului mai puțin favorabil aplicat petiționarului.

Menționează autoritatea publică pârâtă că, criteriul protejat, reprezintă unul din elementele de baza care permite stabilirea existenței unui caz de discriminare, adică motivul care a determinat tratamentul mai puțin favorabil. Consiliul pentru egalitate atrage atenția ca orice încălcare, care nu are la baza un criteriu protejat de discriminare, nu poate fi examinată prin prisma Legii cu privire la asigurarea egalității nr.121/2012 și nu ține de competenta Consiliului.

Examinând faptele invocate, Consiliul a constatat că petiționarul a invocat pretinsele încălcări admise de către membrii comisiei din cadrul Penitenciarului***** -*****, în exercitarea obligațiilor profesionale. În conformitate cu prevederile pct.43 din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea*****, Consiliul a informat petiționarul/reclamantul despre posibilitatea acestuia de a contesta Raportul, ce a fost emis de Comisia creată în cadrul penitenciarului, către instanța de judecată competentă.

Totodată, Consiliul conducându-se de prevederile art.13 alin.(2), art.14 lit.b) din Legea cu privire la asigurarea egalității *****, coroborat cu pct.42 lit.c) din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea nr.298/2012, a declarat plângerea inadmisibilă.

Astfel, în data de 22 august 2022, Consiliul a adoptat decizia pe cauza ***** prin care a constatat: 1. Plângerea se declară inadmisibilă. 2. Decizia se comunică petiționarului și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md. 3. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, situată pe adresa: mun.Chișinău,*****

Cu referire la alegațiile reclamantului cu privire la faptul că acesta a fost supus unei discriminări directe, Consiliu notează că poate să examineze în fond doar acele fapte, care pot fi

încadrate într-o forma de discriminare, prevăzută de art.2 din Legea nr.121/2012 cu privire la asigurarea egalității și care corespund criteriilor de admisibilitate reglementate de pct.42 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea si eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea*****. Totodată, potrivit pct.56 din Regulamentul menționat supra, petiționarul trebuie sa prezinte fapte și eventuale probe care susțin plângerea, respectiv, să instituie prezumția existentei unui fapt de discriminare. Aceasta presupune că persoana care se consideră victima a discriminării, trebuie să descrie faptele și să prezinte probe, astfel încât să caracterizeze cumulativ fiecare element al formei de discriminare aplicabile situației sale particulare.

Astfel, pentru a institui prezumția discriminării directe, faptele invocate urmau să caracterizeze cumulativ următoarele elemente: a) existența unui tratament mai puțin favorabil *(excludere, deosebire, restricție etc.)* în exercitarea unui drept recunoscut de lege b) aplicat în comparație cu altă persoană sau un grup de persoane: c) cu care petiționarul se afla în situație analogică/comparabilă; d) în baza unui criteriu protejat. Aici Consiliul pentru egalitate consideră necesar să atenționeze că lipsa unuia din elementele formei de discriminare invocate, denotă lipsa faptei de discriminare, or, nu orice comportament diferențiat presupune o faptă de discriminare.

Consiliul, atrage atenția instanței de judecata, că reclamantul atât în plângerea înaintată, cât și în cererea de chemare în judecată cu privire la anularea deciziei Consiliului *****, nu a identificat criteriul protejat de lege, care a stat la baza tratării mai puțin favorabile al acestuia. Conform Manualului de drept european privind nediscriminarea, criteriul protejat este un element identificabil, obiectiv sau personal sau o „stare" prin care indivizii sau grupurile se diferențiază unul de celălalt. Reclamantul a indicat în cererea de chemare în judecată „discriminare directă între deținuți cu același statut de pedeapsă". Examinând această sintagmă nu se identifică criteriul protejat care a determinat tratamentul mai puțin favorabil între deținuții cu același statut de pedeapsă. Drept urmare, nu poate fi constat faptul discriminării.

Aici pârâtul atrage atenția că, Consiliul pentru egalitate consideră necesar să obiecteze vizavi de susținerile reclamantului privind lipsa rolului activ al Consiliului și necercetarea sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei, la examinarea plângerii. Astfel, Consiliul reiterează că sarcina de a institui prezumția de discriminare, potrivit pct.56 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea***** și art.19 alin.(1) din Legea cu privire la asigurarea egalității ***** - revine petiționarului. Așadar, după și în cazul instituirii unei prezumții de discriminare, Consiliul purcede la examinarea plângerii depuse prin întreprinderea tuturor acțiunilor ce se impun în cauza dedusă examinării. În speță, petiționarul/reclamantul nu a demonstrat existența prezumției de discriminare, așa cum stabilește cadrul legal menționat supra.

Consiliul menționează că, reclamantul în cererea de chemare în judecată nu a specificat care sunt probele și materialele prezentate ce constituie temei de contestare și anulare integrală a deciziei din 22 august 2022 emisă pe cauza *****, or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea cererii de chemare în judecată cu indicarea amănunțită a motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea cererii de chemare în judecată nu înseamnă doar exprimarea nemulțumirii față de actul emis de către Consiliu pentru egalitate, dar și expunerea clară/detaliat a tuturor circumstanțelor care formează percepția precum că actul administrativ individual emis de Consiliu ar contravine prevederilor legale.

Având în vederea argumentele şi explicațiile aduse, Consiliul pentru egalitate, în temeiul

art.224 alin.(1) lit.f) Cod administrativ, solicită respingerea integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În ședință de judecată, reprezentatul pârâtului nu s-a prezentat, fiind legal citat; prin cererea depusă, înregistrată cu nr.intrare ***** din 23.01.2024, a solicitat examinarea cauzei în lipsa pârâtului.

Aprecierea instanţei:

Examinând acțiunea în contencios administrativ a reclamantului *****, studiind argumentele ambelor părți, probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că acțiunea în contencios a reclamantului ***** împotriva Consiliului pentru egalitate privind anularea deciziei din 22.08.2022, emisă în cauza ***** este neîntemeiată și pasibilă de respins, din următoarele considerente.

Noţiunea de „act administrativ” este reglementată în legislația națională, cât şi în Rezoluţia (77) 31 Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcţii judiciare.

Conform art.206 Cod administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ). (2) Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei cînd se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

Cu referire la criteriile de admisibilitate, instanța de judecată constată că reclamantul este destinatar al actului contestat, prin care autoritatea pârâtă a declarat inadmisibilă cererea depusă de reclamant prin care ultimul a deplâns o pretinsă discriminare de către colaboratorii penitenciarului în care acesta execută pedeapsa, ceea ce conturează admisibilitatea acțiunii în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ.

La fel, avizul poștal de recepție *****f.74 din dosarul administrativ) probează că decizia din 22.08.2022 a fost notificată reclamantului la 12.09.2022.

Reclamantul ***** a înregistrat acțiune în contencios administrativ la 03.10.2022(f.d.2), în interiorul termenului de 30 de zile, prevăzut de art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ.

Respectiv, instanța judecătorească, constatând respectarea de către reclamantul ***** a termenului de depunere a acțiunii în contencios administrative și a procedurii prevăzute de lege și neidentificând, existența temeiurilor de inadmisibilitate, va soluționa fondul cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității Deciziei Consiliului pentru egalitate din 22.08.2022, emisă pe cauza *****.

Prin decizia menționată pârâtul a decis: 1. Plângerea se declară inadmisibilă. 2. Decizia se comunică petiționarului și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md. 3. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, situată pe adresa: mun.Chișinău, str.Kiev, 3.

Starea de fapt stabilită de către instanța de judecată, se rezumă la următoarele:

Reclamantul *****, se deține în Penitenciarul*****-Rezina de tip închis.

În raportul din 27.01.2022 semnat de un ofițer din cadrul penitenciarului era indicat *inter alia*, citat: ”Comportament neadecvat etc. Relații favorabile cu alți condamnați. Condamnatul susține tradițiile și legile hoțești etc.”

Conform extrasului din procesul-verbal ***** din 31.01.2022, a fost aprobat Raportul de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului cu concluzia: ”nu a realizat Programul individual al executării pedepsei, are un caracter pozitiv”.

Nefiind de acord cu respectiva concluzie, reclamantul la data de 08.02.2022, a depus contestația în adresa Administrației Naționale a Penitenciarelor, în care a solicitat anularea parțială a actului emis la 31.01.2022, privind aprobarea Raportului de evaluare.

Administrația Penitenciarului***** -***** a remis răspunsul***** din 07.03.2022, prin care a fost respinsă cerința petiționarului, cu mențiunea că nu există careva temei de anulare sau modificare a concluziei membrilor comisiei.

Susține reclamantul că, la data de 06.05.2022, a fost aprobat un nou Raport de evaluare, cu concluzia „a realizat Programul individual a executării a pedepsei, are un comportament pozitiv”, iar în rubrica: „Respectarea regimului de detenție și aspecte legate de siguranță”, semnat de către ofițerul principal SSRP insp. sup., ***** din cadrul *****-Rezina a indicat, citat: „La moment susține legile și tradițiile hoțești”.

Reclamantul nu a fost de acord cu concluzia comisiei, insistând că a fost suspus unei discriminări directe, prin sintagma „susține legile și tradițiile hoțești”. Mai invocă că în raportul emis în privința unui alt deținut, această sintagmă nu a fost inclusă.

Conform art.1 alin.(1) din Legea cu privire la asigurarea egalităţii nr.121/2012 scopul legii este prevenirea şi combaterea discriminării, precum şi asigurarea egalităţii tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferele politică, economică, socială, culturală şi alte sfere ale vieţii, fără deosebire de rasă, culoare, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vârstă, dizabilitate, opinie, apartenenţă politică sau orice alt criteriu similar. Art.2 oferă definiţia discriminării ca fiind orice deosebire, excludere, restricţie ori preferinţă în drepturi şi libertăţi a persoanei sau a unui grup de persoane, precum şi susţinerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; instigarea la discriminare reprezintă orice comportament prin care o persoană aplică presiuni sau afişează o conduită intenţionată în scopul discriminării unei terţe persoane pe baza criteriilor stipulate de prezenta lege. Art.3 stabileşte că subiecţi în domeniul discriminării sunt persoanele fizice şi juridice din domeniul public şi privat.

Cu referire la motivele de fapt şi de drept pe care reclamantul își întemeiază acțiunea, instanța de judecată conchide asupra caracterului greșit al acestora, reeșind din următoarele. În viziunea reclamantului *****, sintagma „susține tradițiile și legile hoțești” utilizată de către colaboratorii penitenciarului într-un raport de evaluare emis în privința reclamantului, care nu este prevăzută în legislația națională și nici în calitate de criteriu de evaluare în Regulamentul cu

privire la întocmirea Raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului aprobat prin Ordinul ANP ********** din 31.05.2021, reprezintă discriminare directă.

Pârâtul, verificând admisibilitatea plângerii reclamantului, corect a constatat că faptele descrise nu permit instituirea prezumției discriminării, în special, petiționarul/reclamantul nu a indicat și nici Consiliul pentru egalitate nu a putut stabili care ar fi criteriul de discriminare care a stat la baza tratamentului mai puțin favorabil aplicat petiționarului.

Instanța de judecată acceptă ca fiind compatibilă cu principiul legalității concluzia autorității publice pârâte că, criteriul protejat, reprezintă unul din elementele de baza care permite stabilirea existenței unui caz de discriminare, adică motivul care a determinat tratamentul mai puțin favorabil. Or, orice încălcare, care nu are la baza un criteriu protejat de discriminare, nu poate fi examinată prin prisma Legii cu privire la asigurarea egalității ***** și nu ține de competenta Consiliului.

Potrivit legii, reclamantul este în drept să exercite căile de atac prevăzute de lege și să conteste raportul emis de comisia creată în cadrul penitenciarului, către instanța de judecată competentă.

Prin urmare, decizia Consiliului pentru egalitate, care conducându-se de prevederile art.13 alin.(2), art.14 lit.b) din Legea cu privire la asigurarea egalității *****, coroborat cu pct.42 lit.c) din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea*****, a declarat plângerea inadmisibilă, este conformă legii.

Se reiterează ca fiind temeinice concluziile autorității publice pârâte cu referire la alegațiile reclamantului precum că acesta a fost supus unei discriminări directe, or, Consiliul pentru egalitate, poate să examineze în fond doar acele fapte, care pot fi încadrate într-o forma de discriminare, prevăzută de art.2 din Legea ***** cu privire la asigurarea egalității și care corespund criteriilor de admisibilitate reglementate de pct.42 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea*****. Totodată, potrivit pct.56 din Regulamentul menționat supra, petiționarul trebuie sa prezinte fapte și eventuale probe care susțin plângerea, respectiv, să instituie prezumția existentei unui fapt de discriminare. Aceasta presupune că persoana care se consideră victima a discriminării, trebuie să descrie faptele și să prezinte probe, astfel încât să caracterizeze cumulativ fiecare element al formei de discriminare aplicabile situației sale particulare.

Astfel, pentru a institui prezumția discriminării directe, faptele invocate urmau să caracterizeze cumulativ următoarele elemente: a) existența unui tratament mai puțin favorabil *(excludere, deosebire, restricție etc.)* în exercitarea unui drept recunoscut de lege b) aplicat în comparație cu altă persoană sau un grup de persoane: c) cu care petiționarul se afla în situație analogică/comparabilă; d) în baza unui criteriu protejat. Lipsa unuia din elementele formei de discriminare invocate, denotă lipsa faptei de discriminare, deoarece nu orice comportament diferențiat presupune o faptă de discriminare.

Respectiv, Consiliul pentru egalitate, neidentificând criteriul protejat de lege, care a stat la baza tratării mai puțin favorabile a reclamantului, a conchis asupra inadmisibilității plângerii reclamantului.

În concluzie, instanța de judecată subliniază că decizia emisă de autoritatea publică pârâtă este conformă principiului legalității, iar pretinsa discriminare deplânsă de reclamant, nu a fost identificată.

Pretinsele încălcări procedurale invocate de reclamant, și anume că nu au cercetare toate aspectele de fapt și de drept, sunt declarative, motiv pentru care nu pot fi reținute de către instanța de judecată.

În acest context, instanța judecătorească subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul, exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă sau actul administrativ emis, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Potrivit art.224 alin.(1) lit.f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În consecință, analizând normele legale aplicabile speței în coraport cu circumstanţele faptice stabilite, instanța de judecată conchide că actul contestat și activitatea administrativă desfășurată de autoritatea publică pârâtă, care s-a finalizat cu emiterea deciziei de inadmisibilitate, este conformă legii. Or, de către autoritatea publică pârâtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ și normele legii materiale aplicabile speței, respectiv, instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ individual defavorabil contestat, instanța de judecată neidentificând existența temeiurilor de anulare a deciziei contestate. Or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament - ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii în contencios administrativ a reclamantului *****, nu există. Ca urmare, instanța de judecată conchide și asupra netemeiniciei cerinței subsecvente privind examinarea repetată a plângerii reclamantului, or, legalitatea actului administrativ defavorabil contestat, lasă fără conținut cerința reclamantului de obligare a reexaminării plângerii/sesizării acestuia.

Conform prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.f), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova; art.art.236-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Acțiunea în contencios administrativ a reclamantului ***** împotriva Consiliului pentru egalitate privind anularea în tot a deciziei din 22.08.2022, în cauza *****, obligarea examinării plângerii privind constatarea discriminării directe între condamnați cu același statut(condamnați la detențiune pe viață), prin utilizarea sintagmei ”susține tradițiile și legile hoțești” la emiterea raportului de evaluare a comportamentului condamnatului, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia